

Statnettfirmapost@statnett.notorkil.bardsgjerde@statnett.no

Vår referanse: 2025-024315
Deres referanse: [Deres referanse]
06. March 2026

Høring – forslag til industritariff og kapasitetsledd

Det vises til Statnetts forslag til ny tariffmodell som ble sendt på høring 23.januar 2026. I utgangspunktet var høringsfristen satt til 20. februar 2026, men ble forlenget til 6. mars. Forslaget er en oppfølging av Statnetts høring av samme tema våren 2025. Statnett opprettholder forslaget om å dele fastleddet i to elementer; ett kapasitetsledd og ett restfastledd, samt endrete kriterier for industriavkortning i fastleddet.

Innledningsvis viser vi til vårt høringssvar sendt april 2025, og opprettholder de synspunktene som der ble gitt uttrykk for.

Forslaget om endret industriavkorting

Statnett foreslår nå en differensiering av tariffen der avkortningen til forbruk over 15 MW og 100 GWh reduseres fra 50 % til 20%. I tillegg foreslås det 20% avkorting om man inngår avtale om å redusere forbruk i timer med høye kraftpriser, og ytterligere 10 % tariffavkorting om man er prekvalifisert til deltagelse i Statnetts reservemarked.

Kriteriene for industriavkorting er endret fra forslaget i 2025, men Statnetts forslag er fortsatt basert på at man ønsker å bruke tariffen som virkemiddel for å gi incentiver til økt forbrukerfleksibilitet. Som påpekt også i høringen våren 2025 mener Equinor at dette er en sammenblanding av nettet som monopolvirksomhet og marked. Prinsipielt mener vi at tariffen bør utformes slik at den gir kundene incentiver til å bruke nettet så effektivt så mulig, jf. forskriftens krav. Forskriften åpner for at tariffen kan differensieres basert på relevante nettforhold. Etter Equinors vurdering er ikke incentiver til å delta i reserve- og spotmarkedet å anse som nettforhold, og dermed ikke egnet som kriterium for å differensiere tariffen. Incentiver til å delta i markeder må komme fra prisene i de respektive markedene.

Gjeldende differensiering av tariffen til stor industri er begrunnet utfra at stabilt forbruk gjennom året bidrar til reduserte systemkostnader, forbruksprofiler som bidrar til utnyttelse av eksisterende nettkapasitet og at det er rimeligere å forsyne store forbrukspunkt enn mindre forbruksenheter. Dette er kriterier med god nettmessig begrunnelse, og som fortsatt er gyldige.

Statnett mener blant annet at avkortningen til industrien må reduseres siden nytten stort forbruk gir, er lavere nå enn tidligere. Dette siden det nå er kø av forbrukskunder som vil knytte seg til nettet. Etter vår vurdering er dette lite relevant. Tariffen betales av kunder som er tilknyttet nettet, og skal gi signaler til at allerede tilknyttede kunder

bruker nettet så effektivt som mulig. At det er en kø av nye potensielle kunder, er i denne sammenheng ikke relevant.

Kommentarer til forslag til ny tariffmodell

Når det gjelder Statnetts forslag til utforming av ny tariffmodell mener vi at kundene ikke har vært tilstrekkelig involvert. I Statnetts pressemelding juni 2025 der ny tariffmodell ble varslet utsatt til 2027 skriver Statnett at de skal involvere kunder og organisasjoner i arbeidet, og at de ønsker å bruke mer tid med interessentene. Statnett hadde høsten 2025 møter med flere store kunder, herunder Equinor. I møte ble det skissert et forslag til modell for differensiering av tariffen til industrien. Modellen som nå er på høring, er imidlertid en annen modell enn den som ble skissert høsten 2025. Etter det vi kjenner til har ikke den nå foreslåtte modellen vært diskutert eller presentert kundene før den ble sendt på høring. Det har derfor ikke vært dialog med kunder om kundenes mulighet til å innfri på kriteriene som foreslås. Dette mener vi ikke er tilstrekkelig kundeinvolvering.

Forslaget om fast grense med absolutte krav om hhv 10% og 20 % forbruksreduksjon ved høye priser i spotmarkedet framstår som rigid, og gir ikke incentiver til at kunder som kan bidra med lavere forbruksreduksjon enn 20 % skal bidra med forbruksreduksjon. Videre vil en mekanisme basert forbruksreduksjon ved høye priser kreve tilpasninger i hvert forbrukspunkt som vil ta tid å få installert. Dette vil kunne være krevende å gjennomføres med virkning allerede fra 2027. Tilsvarende gjelder for kravet om prekvalifisering til reservemarkedene.

Når det gjelder forslaget om å definere høye priser basert på rullerende månedlig snitt av siste 12 måneders områdepris vil det kunne gi svært varierende priser som skal være grunnlag for forbruksreduksjon. Prisene i kraftmarkedet er væravhengige, og kan variere mye fra år til år. Statnetts forslag innebærer at et år med lave kraftpriser, etterfulgt av et år med høyere kraftpriser vil kunne gi mange timer med krav om forbruksreduksjon – uten at det er en nettmessig begrunnelse for slik forbruksreduksjon. Det er svært uheldig om industri reduserer sitt kraftforbruk, basert på en terskelverdi utfra historisk kraftpris, dersom det ikke er et nettmessig behov for det. Det vil gi et samfunnsøkonomisk tap.

Olje- og gassindustrien har typisk et jevnt forbruk, som er nødvendig for å sikre jevne leveranser av gass til Europa. Muligheten for å være fleksibel er derfor ikke nødvendigvis knyttet til høy spotpris. Videre er våre forbrukspunkter typisk tilknyttet med systemvern, som gir Statnett mulighet for å koble ut i gitte situasjoner. Dette er viktig bidrag til å gi Statnett fleksibilitet i driften av nettet som i liten grad kompenseres.

Krav om forbruksreduksjon som knyttes til gitte kraftpriser vil kunne påvirke prissettingen i markedet. Statnett skriver også selv at dersom store forbrukere deltar i ordningen med forbruksreduksjon ved høye priser i spotmarkedet, vil markedsprisene i enkelttimene reduseres vesentlig. Statnett bekrefter med dette at de tror markedsprisen vil påvirkes av forslaget. Vi mener det er uheldig å innføre tariffmekanismer som har direkte påvirkning på prisdannelsen i markedet. Slik vi leser forslaget er konsekvenser for kraftmarkedet i liten grad vurdert.

Forslaget som nå skisseres er, på samme måte som forslaget i 2025, mangelfullt utredet. De foreslåtte kriteriene er ikke drøftet med kunder, og Statnett har ikke hatt dialog om kundene faktisk har mulighet for å innfri kravene. Statnett har derfor igjen foreslått en endring i tariffmodell uten å ha informasjon om hvordan kundene har mulighet til å tilpasse seg forslaget.

Gode løsninger for mer aktiv deltagelse i markedene kommer gjennom dialog mellom kunder og Statnett. For industri som er fleksibel er det allerede incentiver til å delta i fleksibilitetsmarkedene gjennom det som følger av ordinære markeds mekanismer. Equinor vil basert på markedsmessige vilkår bidra med fleksibilitet.

Statnett skisserte i høringen våren 2025 en rekke forslag til endringer i tariffen. Vi mener de foreslåtte justeringene i fastleddet må sees i sammenheng med de tariffendringene Statnett har skissert på lenger sikt. Differensiering av tariffen må være basert på kriterier som kan begrunnes i relevante nettforhold. Videre må kundene involveres for å sikre at modellen er praktisk gjennomførbar, og gir incentiver som kundene vil kunne respondere på. Dersom fleksibilitet skal hensyntas i tariffen må det være basert på kriterier som er nettmessig begrunnet, og som ikke griper inn i markedet.

Endringer i tariffmodellen krever en grundig vurdering av modell og konsekvens for kundene. I det videre arbeid med å utvikle tariffene, også de forslagene som krever forskriftsendring, er det viktig at kundene blir involvert tidlig i prosessen. Det bør derfor ikke bør gjøres endringer i tariffmodellen nå, og gjeldende industriavkorting bør videreføres inntil det er gjort en samlet vurdering av hele tariffmodellen.

Avslutningsvis vises til Offshore Norge og Norsk Industri sine høringssvar. Equinor stiller seg bak disse.

Vennlig hilsen,

Geir Sørtveit (154943)

Geir Sørtveit
SVP Operation & Maintenance, MMP OPL
Equinor ASA